ATD VIERDE WERELD

Samenwerken aan een wereld zonder extreme armoede
Mensenrechtenbeweging met de allerarmsten

All Together in Dignity

Jaarbericht 2016

Om met de deur in huis te vallen

De vragen die men ons terecht stelt en die we in dit Jaarbericht 2016 zullen beantwoorden, zijn vaak: *"Wat doen jullie concreet, wat is jullie financiële situatie?". In 1981 zei Joseph Wresinki, oprichter van ATD Vierde Wereld: "Met het beantwoorden van deze vragen zeggen we echter niets over onszelf, niets over wat ons hoop en moed geeft, niets over het vertrouwen en de liefde die maken dat we de allerarmsten kunnen bereiken en aan hun zijde blijven staan, hun hopeloze situatie meebeleven en deze met hen veranderen."*

In dit jaarbericht kunt u lezen hoe ons team van volontairs, maar ook de talloze medestanders en mensen die zelf armoede kennen, vooral naast de allerarmsten hebben gestaan. Alle activiteiten dienden maar één doel dat is verwoord in het manifest geschreven door de gezinnen ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van ons ontmoetings- en vormingscentrum 't Zwervel:

"Met u willen wij er alles aan doen om iedereen, nu en in de toekomst, te behoeden voor de wanhoop, de schaamte en de onzekerheid die het gevolg zijn van extreme armoede en uitsluiting."

"Het gaat niet alleen om problemen, het gaat erom hoe wij samen de maatschappij inrichten."

Een flinke lijst

Het in gang zetten van een maatschappelijke stroming tegen armoede kan niet zonder actie. Zo werden er op de boerderij alle mogelijke activiteiten georganiseerd (16), maar niet alleen op de boerderij was die actie voelbaar. Wij vertegenwoordigden de allerarmsten binnen politieke partijen, hielden lezingen in buurthuizen, kerken en tijdens manifestaties. En wij namen deel aan armoedeconferenties. Leden ondernamen maatjes-projecten, bemanden stands tijdens festivals, werkten in politieke werkgroepen samen met andere organisaties.

Leden correspondeerden en ondersteunden persoonlijke initiatieven, deden aan fondswerving, gaven lezingen in binnen en buitenland rond publicaties en leverden bijdragen aan studies en rapportages. Zij gingen op pad om zeer geïsoleerde mensen te leren kennen en gaven training en vorming in de volksuniversiteiten en brachten mensen die niet eerder aan het woord kwamen op plaatsen waar zij gehoord en gerespecteerd werden.

"Wij hebben de armoede, de wanhoop, de schaamte en het onrecht moeten ervaren, wij moeten de risico's hierop voor onze kinderen met heel ons hart en al onze krachten beperken."

Niet echt blij

Wij blijven ons afvragen of onze organisatie, die zich ten doel stelt de armoede uit te roeien, blij mag zijn met de behaalde resultaten. Van de meer dan 800.000 mensen die in Nederland onvoldoende inkomen hebben om de basisbehoeften te bekostigen, zijn er in ons land 400.000 mensen die al jarenlang onder de armoedegrens leven *(SCP, De omvang van armoede, sept. 2016)*. Zo'n 90.000 gezinnen zijn afhankelijk van de 160 voedselbanken die Nederland kent (10 % van de mensen die leven in armoede maken hier gebruik van).

Bewustwording en in actie komen

Toch is een groeiende groep mensen zich ervan bewust dat armoede een schending is van de Rechten van de Mens. Ook al zijn wij er getuige van dat onze diplomaten in het buitenland Nederland nog steeds als een 'model-land' voorstellen als het gaat om de bestrijding van armoede, toch durft de politiek in Nederland over armoede te spreken. Aan de bewustwording dat armoede óók een schending van de mensenrechten is, hebben wij in 2016 keihard gewerkt. Wij zijn doorgegaan om armoede in Artikel 1 van de Grondwet opgenomen te krijgen, zodat je omwille van armoede niet gediscrimineerd kan worden.

"De ideale samenleving moet gebaseerd zijn op rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid, zo staat het ook in de grondwet."

Enkele cijfers, en over het recht op gezinsleven

25% van de mensen die recht hebben op gemeentelijke zorg ziet daarvan af vanwege de te hoge eigen bijdrage. * Mensen met lage inkomens en opleiding leven 7 jaar korter en zelfs 19 jaar minder in goed ervaren gezondheid dan mensen met een hoge opleiding. (NPCF, juli 2015) * 2,5 miljoen mensen hebben in Nederland grote moeite met lezen en schrijven. * Zonder start-kwalificatie zijn mensen ruim twee keer zo vaak werkloos en lopen een verhoogde kans op armoede. (CBS). * Van de negen kinderen in Nederland is er één die opgroeit in armoede (600.000).

19 juli 2016, het Europese Hof

Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens oordeelt in een zaak dat uithuisplaatsing, in dit geval op grond van armoede, ingrijpt op het recht op eerbiediging van het gezinsleven, zoals vastgelegd in artikel 8 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het oordeel van het Europese Hof bevat een aantal waardevolle inzichten. Het Hof benadrukt dat niet alleen de sociale diensten verantwoordelijk zijn, maar dat ook de Staat in zulke gevallen speciale aandacht moet hebben voor kwetsbare gezinnen, moet voorzien in basisbehoeften en aanvullende financiële steun.

"Mensen van wie nu de stem ontbreekt, moeten vertegenwoordigd zijn in overheidsbeleid en beleid van instanties. Zonder hen is het onmogelijk om de schaamte en de wanhoop te herkennen."

Samen voor waardigheid

ATD Vierde Wereld is een internationale mensenrechtenbeweging die opkomt voor een samenleving zonder armoede en uitsluiting.

Extreme armoede is een schending van de Rechten van de Mens. Extreme armoede veroordeelt miljoenen mensen tot een leven in mensonwaardige omstandigheden. Mensen die zelf in een situatie van extreme armoede leven, zijn de eersten om op te staan en zich te verzetten tegen deze uitzichtloosheid. Hun unieke kennis en ervaring willen wij inzetten om bruggen te bouwen.

Onze acties zijn gericht op de eerbiediging van ieders waardigheid en grondrechten. De samenleving zal pas veranderen als de allerarmsten onvoorwaardelijk als burgers worden erkend. Door onze krachten te bundelen – met de inzet en ervaringen van de allerarmsten zelf – willen wij een vreedzame samenleving opbouwen.

De weg naar een samenleving zonder armoede en sociale uitsluiting vraagt zowel persoonlijke als maatschappelijke veranderingen. De dialoog met burgers en overheden is noodzakelijk.

In al onze acties gaan wij uit van twee fundamentele overtuigingen

- Participatie van de armsten: denken en handelen MET mensen die in armoede leven
- Niemand achterlaten: ATD Vierde Wereld kiest steeds opnieuw voor de meest uitgeslotenen. Op die manier willen we vermijden dat slechts een beperkte groep rechten en erkenning krijgt.

#ENDPOVERTY

't Zwervel

In 2016 zijn op ons prachtige ontmoetingscentrum 't Zwervel in Wijhe (Ov.) 16 evenementen georganiseerd. Het aantal overnachtingen op de boerderij bedroeg 498, iets lager dan in 2015 vanwege het project 'groot onderhoud'. Een groep van rond de 25 vrijwilligers, volontairs en stagiaires hebben deze ontmoetingen ondersteund. Zij gingen ook het land in om de drempels weg te halen die deze ontmoetingen voor de armsten mogelijk maakten. Tijdens de programmering eind 2015 dachten wij na over de te volgen actie om invloed uit te oefenen in alle mogelijke sectoren van de samenleving. Alle lokale, nationale en ook internationale ontmoetingen en activiteiten die wij ons toen hadden voorgenomen, zijn ook werkelijk uitgevoerd. Een belangrijke investering vroeg de voorbereiding van het campagnejaar 2017.

Mensen die armoede in hun leven kennen hebben de afgelopen 43 jaar de boerderij 't Zwervel, ons landelijke vormings- en ontmoetingscentrum, mee vorm gegeven en onderhouden. Zo is 't Zwervel ook een toonbeeld van hun kracht en doorzettingsvermogen.

"In iedere gemeente kunnen plaatsen worden gebouwd waar met elkaar wordt gesproken, waar ontmoetingen plaatsvinden tussen armen en niet armen, om tot verandering te komen."

Ontmoetingen op 't Zwervel naast het Forum

Weekenden ervaringsdeskundigheid. * Weekend Europese Volksuniversiteit * Internationale expertise * Zomerforum1 en 2 * "Internationale ontmoeting kunstenaars "Chercheurs d'Arts" * Ondersteuning van lokale groepen * Vormingsweekend internationaal volontariaat * Familiedag en voorbereidingsweek familiedag * Klus- en bouwdagen * Creatieve weekenden rond de culturele route in het bos * .

"Om in de toekomst te kunnen vechten voor wat we waard zijn, moeten we onze ervaringen delen en vechten als een muur naar de maatschappij en haar leren dat wij er ook nog zijn, anders zakken we nog verder weg. Wij moeten laten zien wie we zijn, hoe we zijn. Dat we voor elkaar opkomen en ons niet hoeven te schamen voor wat we zijn..."

Het Forum

Mensen in armoede, volontairs, medestanders en partnerorganisaties, al dan niet verenigd in lokale groepen, ondersteunen elkaar tijdens de Vierde Wereld Forumdagen. Deze vinden sinds 2009 plaats op 't Zwervel. Een kern van zo'n 30 tot 40 vaste deelnemers nam in 2016 deel aan deze dagen, die toch een open karakter hebben. Zo verwelkomen wij jaarlijks een gelijk aantal nieuwe deelnemers. Op de jaarlijkse ontmoetingsdag kwamen zo'n 100 bezoekers waaronder mensen die zich wilden informeren over hoe zij actief kunnen zijn in hun buurt of stad.

Onderwerpen die tijdens het Forum zijn uitgediept, waren: Schaamte en angst bij mensen in armoede * Ervaringsdeskundigheid * Leren luisteren naar devoorstellen van mensen in armoede en hoe deze te realiseren * Langdurige engagementen; hoe je het vol kunt houden en elkaar kunt blijven ondersteunen * Op zoek gaan naar de mensen die geen stem, maar wel voorstellen hebben * Asielzoekers * Het campagnejaar 2017.

"Het gaat om de herkenning en de erkenning. Door naar elkaar te luisteren, kun je uit de schaamte komen en begrijpen dat je niet de enige bent die armoede meemaakt."

Iedereen heeft kennis

Tijdens de Forumdagen en ontmoetingen in het land leren wij met elkaar van de mensen die armoede in hun leven kennen. Wij spreken over onze ervaringen, over onrechtsituaties van andere gezinnen die zij kennen, delen kennis en doen voorstellen. In het kennissecretariaat werken wij samen om het vraagstuk van langdurige armoede te bestuderen. Met gedegen kennis kunnen wij de armsten beter vertegenwoordigen. We hebben gewerkt aan het beantwoorden van de vraag: "Wie zijn vandaag de dag de personen en gezinnen die het meest onder armoede en uitsluiting lijden?" Deze vraag blijft het vertrekpunt van onze zoektocht in wijken en steden. Het is wezenlijk voor ons om deze "zoektocht" nooit op te geven.

Archieven ATD Vierde Wereld Baillet en France (Fr.)

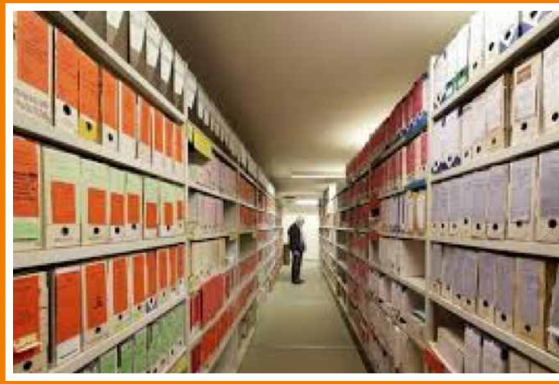

"Is het normaal dat er steeds meer armen bij komen? Moet er niet een beroep worden gedaan op mensen die armoede kennen om van hun moed en vindingrijkheid te profiteren?"

Partnerschap en dus,... samenwerken

Met partnerschap willen wij de samenwerking bevorderen van leden van de beweging onderling, met partnerorganisaties, de politiek en de samenleving. Als vervolg op het werk in 2015 met het College voor de Rechten van de Mens, hebben wij met ervaringsdeskundigen in armoede stappen gezet om duidelijk te maken welke relatie er is tussen armoede, uitsluiting en mensenrechten. In het Forum, de lokale groepen en in zgn. 'expertgroepen' hebben wij duidelijke standpunten verwoord over 'het recht op het leven in een gezin' en 'spookburgerschap'. Evenementen zijn voorbereid voor 2017 zoals de wereldwijde 'Call to Action' en het plaatsen van een plaquette met een tekst van Joseph Wresinski op de Muur van de Vrede in Nijmegen.

Invloed is uitgeoefend op de politiek. Door de groepen in Heerlen, Den Haag/Zoetermeer, Amersfoort, Utrecht, Oss en Breda werd deelgenomen aan bijeenkomsten over lokaal armoedebeleid en participatie. Sterke momenten van samenwerking met andere organisaties waren rond 17 oktober, de Internationale Dag van Verzet tegen Extreme Armoede. Volontairs en medestanders hebben in binnen- en buitenland een 16-tal lezingen georganiseerd voor groepen en voor maatschappelijke instellingen over armoede en ook over de door hen geschreven boeken. Gastlessen werden gegeven op scholen ter voorbereiding van het jubileumjaar 2017.

Landelijk Centrum ATD Vierde Wereld in Den Haag

"Ik ben om me heen gaan kijken en zag dat ik er alleen voor stond.
Door er toch in onze groep over te praten durfde ik mij aan te melden bij een vakbond en sta ik sterker."

VN Werelddag 17 oktober

De VN Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede, is in 2016 op veel plaatsen in het land gevierd. (Amersfoort, Oss, Rotterdam, Wijhe, Utrecht, Breda, Den Haag, Heerlen,..). Steeds meer organisaties verenigen zich en grijpen deze dag aan om in gesprek te gaan met overheden en burgers.

Website www. atd-vierdewereld.nl

Een geheel vernieuwde website kwam in 2016 gereed. De website biedt de mogelijkheid om online te doneren en maakt o.a. linken met Vierde Wereld websites van landen over de gehele wereld.

Het Vierde Wereld Blad en publicaties

In 2016 is het blad vier maal uitgekomen. De lay-out van de krant heeft veranderingen ondergaan en voorbereidingen zijn getroffen om online te gaan bij het gereedkomen van een nieuw adressenbestand. Een nieuwe huisstijl voor briefpapier, enveloppen, Facebook en de website is ontwikkeld op basis van een nieuw internationaal logo. Vierde Wereld Verkenningen 25 kwam uit. In deze publicatie werd discriminatie behandeld op grond van armoede, omdat het verkeren in armoede een niet te rechtvaardigen aantasting is van de gelijkheid van behandeling. Het nummer belicht aspecten van armoede als discriminatievorm en sluit af met voorstellen. Zo moet een discriminatiegrond worden opgenomen in de Grondwet, het Strafrecht en in de Gelijke behandelingswetgeving. Een Europese aanpak is van groot belang.

Fonto

Fonto is het Centrum voor de geschiedenis van de armsten. Fonto (fonto betekent 'bron' in het Esperanto) werd opgericht door Henri van Rijn, volontair, die in 2016 is komen te overlijden. Onder zijn bezielende leiding kreeg dit project gestalte. Om de geschiedenis van de armste gezinnen zichtbaar te maken, begon in september 2000 dit Vierde Wereld-project. Het eerste doel is de armsten hun wortels te laten terugvinden, waardoor zij trots kunnen zijn op hun voorouders. Tevens kunnen niet-armen waardering en respect voor de armsten krijgen en de armsten meer als onmisbare en volwaardige burgers ontdekken en tegemoet gaan treden.

Fonto verzamelt gegevens en objecten in Nederland en andere Europese landen. Naast een onderzoeks-, informatie-, en vormingsfunctie, heeft Fonto ook een bewaarfunctie. Fonto is verbonden met het 'Institut de Recherche et de Formation aux Relations Humaines' in Baillet-en-France (F), het onderzoeksinstituut van de internationale beweging ATD. Het in Delft gevestigde Fonto wordt overgeplaatst naar het Landelijk Centrum in Den Haag, waar wij de activiteiten van Fonto in de geest van Henri van Rijn zullen voortzetten. Wij willen de schat aan informatie toegankelijk maken voor studenten, onderzoekers en leden van de beweging die zich willen verdiepen in generatielange armoede in Nederland, Europa en elders in de wereld.

‚Burger zijn' wilt zeggen: het woord nemen, je mening kunnen geven, debatteren, betrokken worden bij beslissingen, bijdragen tot de uitvoering en evaluatie van het beleid, stemmen, vertegenwoordigers hebben..."

Djynamo, de jongeren

Ook is dit jaar samengewerkt met Djynamo, de jongerendynamiek van ATD Vierde Wereld en hebben Nederlandse jongeren gewerkt aan de ontwikkeling van een Facebookgroep. Er zijn ontmoetingen georganiseerd om de Europese Jongerenontmoeting in augustus 2017 op 't Zwervel voor te bereiden. Op scholen is gewerkt met teksten van Père Joseph Wresinski.

"Wij strijden ook tegen extreme armoede en uitsluiting maar we doen dit op onze eigen manier. Zo organiseren wij verschillende activiteiten zowel binnen Nederland als internationaal waar jongeren met uiteenlopende achtergronden elkaar kunnen ontmoeten. Hierdoor leren wij elkaar goed kennen en kunnen wij een bredere kijk op de samenleving ontwikkelen en samen weer andere activiteiten bedenken en organiseren.

De jongerendagen zijn op 't Zwervel in Wijhe. Tijdens deze dagen doen wij schuur- en schilderwerk, timmerwerk, tuinierswerk, schoonmaakwerk, technisch werk, enzovoort. Kortom wij realiseren allerlei bouwprojecten en helpen bij het onderhouden van 't Zwervel."

"Wij gaan niet uit van doelgroepjongeren maar wij gaan ervan uit dat alle jongeren een doel hebben en daaraan willen werken."

Internationaal

Europese Vierde Wereld Volksuniversiteit
Op 20 december 2016 namen wij deel aan de Europese Volksuniversiteit in Brussel. Ons Europese team organiseerde dit evenement met delegaties uit Spanje, Ierland, België, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Het Europese Sociaal Economische Comité was onze partner waardoor een uitwisseling kon plaatsvinden met diplomaten van de EU. Ook werden vertegenwoordigers uitgenodigd van het Leger des Heils (Eu), Caritas (Eu), CSC, EAPN en ESAN. De Nederlandse delegatie bracht het 'spookburgerschap' in en brengt een expertise groep bij elkaar die ook de bestaanszekerheden van de burgers gaat bestuderen. In Brussel is rond 17 oktober ook deelgenomen aan een ontmoeting met Europarlementariërs die georganiseerd werd door de "Interpartijgroep Vierde Wereld - Europese Unie". Het ging o.a. om de internationale erkenning bij het definiëren van armoede niet alleen te spreken over inkomen, maar ook over schaamte, wanhoop en angst.

Internationale ontmoeting kunstenaars "Chercheurs d'Arts"
Een week met 12 kunstenaars uit Italië, Zwitserland, Frankrijk, België en Nederland heeft de culturele route van 't Zwervel buiten onze grenzen gebracht. Tijdens deze dagen werd naast schilderen en tekenen ook theater gespeeld. Het programma was deels geënt op de ervaringen opgedaan tijdens het Creatieve Zomerforum. Het doel is de specifieke kracht te verkennen van culturele activiteiten voor mensen die zich niet eenvoudig met woorden kunnen uiten.

ATD Internationaal

Deel uit maken van een internationale beweging met vestigingen in meer dan 35 landen en correspondenten bij organisaties uit meer dan 100 landen, geeft ons kracht. Wat hier in Nederland nog moeilijk voor te stellen is, kan al elders een realiteit zijn.

Zo staat in verschillende landen expliciet in de Grondwet dat discriminatie vanwege armoede niet mag, en zijn de mogelijkheden om bij de rechter hiervoor gehoor te krijgen beter geregeld. In bepaalde landen wordt al landelijk geëxperimenteerd met een basisinkomen, terwijl in Nederland voorstellen op alle mogelijke administratieve drempels stuiten.

Via de internationale website, waaraan ook wij bijdragen leveren en door internationale publicaties, blijven wij op de hoogte van nieuwe en originele vormen van armoedebestrijding. Zo leren wij over de voortgang op het gebied van de Wereldwijde VN Duurzame Ontwikkelingsdoelen en zien wij hierin onze bijdragen terug.

Toen en nu

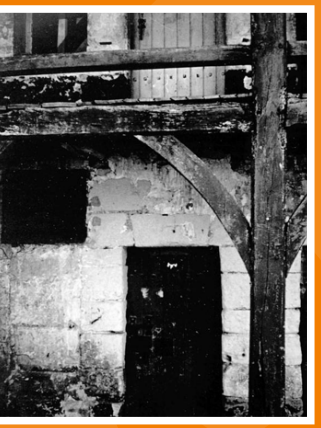

Met bewoners van een sloppenwijk vlak bij Parijs heeft de Franse priester Joseph Wresinski in 1957 de Vierde Wereld beweging opgericht. Wresinski kwam zelf uit een arm gezin en zo kende hij schaamte en uitsluiting als kind. Hij leerde dat armoede nooit bestreden kan worden zonder de intelligentie, de ervaring en de deelname van de armsten zelf. Wresinski en ook anderen, leverden na jarenlange strijd zelf het bewijs dat armoede niet fataal is.

Huisvesting van de familie Wresinski in het interneringskamp Fort de Samur (Fr.)

De Vierde Wereld heeft wereldwijd duizenden mensen die armoede in hun leven kennen verenigd. Samen met hen, duizenden medestanders en 400 fulltime werkers uit 40 landen, kiezen wij er voor om voorrang te geven aan de mensen die generaties lang in armoede leven.

Wij werken aan de erkenning dat extreme armoede en sociale uitsluiting schendingen zijn van de Rechten van de Mens. Dit wordt inmiddels ook door de algemene vergadering van de Verenigde Naties erkend. Dankzij onze raadgevende status in de Verenigde Naties wordt nu elk jaar op 17 Oktober de VN Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede gevierd.

Toespraak Joseph Wresinski in Brussel 25-jarig bestaan ATD Vierde Wereld

Het volontariaat in Nederland

V.l.n.r. Miodrag Mitic-Pedrono, Annie Mitic-Pedrono, Christine Béhain, Anneke van Elderen, Niek Tweehuijsen, Dinesh Biere

Het internationale volontariaat van ATD Vierde Wereld bestaat uit ongeveer 400 mensen uit 40 landen. Dit zijn mannen en vrouwen van verschillende nationaliteiten, achtergronden, beroepsgroepen en met uiteenlopende levensbeschouwingen. Als vaste medewerkers van ATD Vierde Wereld zetten volontairs hun ervaring, kennis en bevlogenheid in om – voor enkele jaren of hun leven lang – extreme armoede te helpen opheffen. Ze ontvangen hiervoor, ongeacht hun opleidingsniveau, leeftijd of positie binnen de organisatie, eenzelfde vergoeding (in Nederland het minimumloon).

De afgelopen jaren heeft Nederland te maken gehad met een ingrijpende crisis (milieu, economisch en politiek). Deze heeft de armsten het meest getroffen. Ofschoon in 2016 een economisch herstel inzette, bleef armoede grote delen van de samenleving treffen. Het werd ons duidelijk dat veel mensen in langdurige armoede de kansen die een herstellende econome zou moeten bieden, niet konden benutten. Hierdoor is de situatie van de mensenrechten voor deze groep achter gebleven en nog slechter geworden. Zo blijft de afstand tussen mensen die in extreme armoede overleven en anderen groeien.

Wij zien dat extreme armoede, onwetendheid, ontberingen en minachting mensen nog steeds gevangen houdt in een dusdanige stilte, dat zij eraan twijfelen of zij nog wel deel uitmaken van de menselijke gemeenschap. Maar deze mensen hebben ervaring en kennis die belangrijk is om te delen. Kennis en ervaring waaraan onze samenleving dringend behoefte heeft.

Onze financiële en materiële situatie blijft een belangrijke zorg. Op alle mogelijke manieren werken wij hieraan en doen een beroep op u om ons werk in uw omgeving bekend te maken. Wij willen u bedanken voor uw ondersteuning en wij hebben er alle vertrouwen in dat de onderlinge solidariteit, die het uitgangspunt is van onze beweging, in de toekomst zal blijven groeien.

Het Bestuur

"Mensen moeten op zoek gaan naar collectieve oplossingen voor recht op een fatsoenlijk inkomen en een goed leven. Besef dat armoede geen individueel probleem is maar een maatschappelijk probleem!"

v.l.n.r. Dhr. Louis Flapper, Mevr. Mieke van Paassen, Dhr. Dick van der Lecq, Dhr. Willem Waterreus, Dhr. Ton Redegeld.

Op 31 december 2016 had het bestuur de volgende samenstelling: voorzitter: dhr. mr. D. L. van der Lecq, secretaris: mevr. W.M.C. van Paassen, penningmeester: dhr. drs. A.L.J. Flapper, leden: dhr. mr. A.F.C.M. Redegeld, mevr. I.M.G. Pypaert-Perrin, dhr. W. Waterreus.

Mevr. I.M.G. Pypaert-Perrin (rechts op foto) is als algemeen secretaris van de internationale beweging op grond van artikel 5, lid 3 van de statuten van de stichting sinds september 2012 ambtshalve lid van het bestuur van de stichting.

Tussen de bestuursleden bestaan geen nauwe familie- of daarmee vergelijkbare relaties. De bestuursleden vervullen geen nevenfuncties, die onverenigbaar zijn met hun bestuursfunctie en vervullen hun bestuurstaken onbezoldigd.

CIJFERS 2016

	2016	2015
Baten		
Eigen fondswerving	124.122 €	
Met bestemming	25.774 €	
Subsidie overheden	2.993 €	
Uit beleggingen	31.538 €	
Overige baten	20.378 €	
Som der baten	**204.805 €**	**254.301 €**
Lasten		
't Zwervel	106.041 €	
Partnerschap	88.638 €	
Fonto	8.524 €	
Internationale beweging	2.445 €	
Eigen fondswerving	11.101 €	
Beleggingen	7.629 €	
Beheer en administratie	30.890 €	
Som der lasten	**255.268 €**	**288.488 €**
Som der baten	204.805 €	254.301 €
Som der lasten	255.268 €	288.488 €
Resultaat exploitatie	**50.463- €**	**34.187- €**

Het volledige bestuursverslag en de jaarrekening 2016 vindt u op onze website: www.atd-vierdewereld.nl onder het kopje: onze wereld, onze financiën. De beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant kunt u bij ons opvragen.

Een vooruitblik

De wereldcampagne 2017 van ATD Vierde Wereld is in volle gang; Armoede uitroeien, overal en in al haar vormen is een absolute voorwaarde voor een duurzame ontwikkeling.

2017 is het jaar dat de Vierde Wereld beweging 60 jaar bestaat, het 100 jaar geleden is dat onze oprichter Joseph Wresinski werd geboren en het 30 jaar geleden is dat wij met 100.000 mensen samenkwamen op het Trocadero (het Mensenrechtenplein) in Parijs. Deze bijeenkomst leidde tot het ontstaan van de Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede, in 1992 erkend door de Verenigde Naties.

2018 is het jaar dat wij met de leden van de beweging in Nederland zullen gaan werken aan een planning voor de komende vijf jaar. Centraal zal staan hoe wij onze krachten kunnen bundelen, hoe wij ons ontmoetingscentrum 't Zwervel voor de toekomst vorm gaan geven, en hoe wij verder gaan om de Rechten van de Mens een nog prominentere plaats te geven in onze acties om armoede en uitsluiting uit te bannen.

"Onze ouders deden er alles aan om ons een betere toekomst te geven, maar jongeren en kinderen komen nu ook in armoede terecht. De ouders zijn bereid veel op te offeren, maar krijgen het gevoel dat het voor niets is geweest."

ATD VIERDE WERELD

Samenwerken aan een wereld zonder extreme armoede
Mensenrechtenbeweging met de allerarmsten

Regentesseplein 13
2562 EV Den Haag
Tel: 070 3615787
denhaag@atd-vierdewereld.nl

NL27 INGB 0002 7522 00
t.n.v. Stichting ATD Vierde Wereld Nederland
te Den Haag

Foto's: ATD Vierde Wereld
Lay out: PRINT123.nl

Dit Jaarbericht kwam mede tot stand
dankzij een bijdrage van:

Vierde Wereldfonds + Ars Donandi

Teken de Call to Action op:
www.poverty-stop.org

ATD VIERDE WERELD

STOP ARMOEDE
SAMEN VOOR WAARDIGHEID

Algemeen Nut Beogende Instelling
ANBI

CBF ERKEND
GOED DOEL